

# Het Nationaal Energieakkoord als kantelpunt

MARIEKE VAN DER WERF

21 MAART 2014

# Energiebeleid Nederland

Wie heeft de regie?

- Schaliegasrevolutie VS
- Energiewende Dtsland
- Aardbevingen Groningen
- Overcapaciteit duurzaam Dtsland
- Gas uit Rusland
- CO2-prijs Europa

# Maatschappelijk draagvlak?

#GR2014

'Menterwolde Gewoon' wint 4 zetels met belofte

-> geen windmolens

-> geen gasboringen

En verder:

- Angst voor schaliegaswinning
- Weerstand tegen CCS
- Weerzin tegen slimme meters
- Terughoudendheid jegens biomassa

Etc.

# It's a mad world

Citaat noordelijke bestuurder:

“Als straks de kolencentrale in de Eemshaven opengaat, vliegt ons percentage duurzame energie omhoog”

# Sturen op transitie

(Jan Rotmans)

- ▶ Fase 1 (afgelopen 20 jaar):  
zoeken, leren, experimenteren
- ▶ Fase 2 (komende 20 jaar):  
faciliteren, stimuleren, opschalen

Kantelpunt: Nationaal Energieakkoord (?)

# Nationaal Energieakkoord= Kantelpunt ?



# Kanteling

- ▶ Heldere doelen ▶ ✓
- ▶ Helder tijdpad ▶ ✓
- ▶ Heldere keuzes ▶ ✓
- ▶ Commitment partijen ▶ ✓
- ▶ Borging ▶ ✓
- ▶ Maatschappelijke acceptatie
- ▶ Technologie
- ▶ Verdienmodellen

Hoe gaan we versnellen?



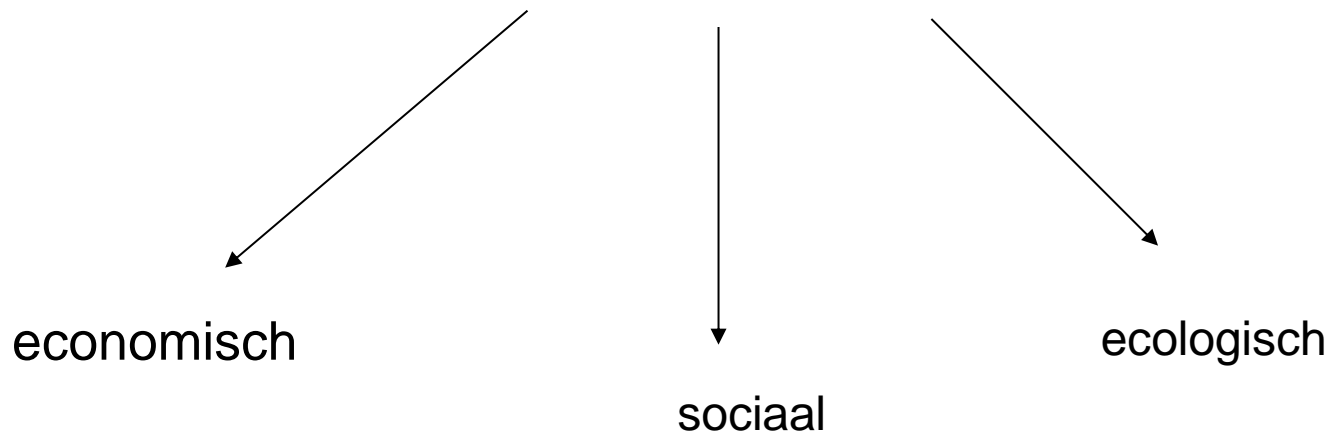


# 1. Aansluiten bij nieuwe economie

- ▶ Duurzaam
- ▶ Circulair
- ▶ Power to the people
- ▶ Wereldwijd en lokaal
- ▶ Transparant /open source
- ▶ Connected
- ▶ Vertrouwensbasis
- ▶ Meerwaarde

## 2. Meerwaarde = uitgangspunt

ipv minimalisatie kosten  
op basis van  
**maximalisatie opbrengst**



## 2. Triple-p meerwaarde

	<b>Econo- Misch</b>	<b>Maat- schapp.</b>	<b>Ecolo- gisch</b>
<b>Offshore wind</b>	<b>+</b>	<b>++</b>	<b>++</b>
<b>CCS/CCR</b>	<b>+</b>	<b>-</b>	<b>+</b>
<b>Decentrale opwekking</b>	<b>+/-</b>	<b>+++</b>	<b>++</b>
<b>Biomassa bijstook</b>	<b>++</b>	<b>+</b>	<b>+/-</b>
<b>Etc.....</b>			

# 3. Innovatie

“Het paard hollend beslaan”

- ▶ Technische innovatie (Product)
- ▶ Proces innovatie (nieuwe allianties en verdienmodellen)
- ▶ Systeem innovatie (naar een nieuwe economie)

In topsectorenbeleid, creatieve industrie, MKB, universiteit etc.: transparant en open source

Ook: regionale aanpak, smart specialisation

# 4. Duurzame energie naar mainstream

- ▶ Participerende overheid
- ▶ Rol EBN
- ▶ Rol Staatstoezicht
- ▶ Verdienmodel voor schatkist:
  - elektrificatie
  - fiscale diversificatie
  - participatie
  - capaciteitsmarkt
  - vergunningen
  - malus-systemen

# 5. Sturen op CO2-reductie

- ▶ Categorie SDE voor lagere emissies
- ▶ Domestic offsets ETS
- ▶ Pilots

-> businesscase voor oa restwarmte, WKK, CCS etc.

## 6. Iedereen is producent!

“Ich bin ein supplier”

- ▶ Mensen nemen heft in handen
- ▶ Traditionele politiek/economische systemen uitgewerkt
- ▶ Circulaire economie

Vraagt om nieuwe wetgeving ipv ondersteuning “liefhebberij”.

## 7. Nederlandse propositie: “Systeemintegratie”





## 8. Suggesties?



# Conclusies

Nationaal Energieakkoord wordt versterkt als kantelpunt mits energiebeleid:

1. Aansluit bij trends nieuwe economie
2. Uitgaat van triple-p meerwaarde
3. Innovatie alle ruimte krijgt
4. Duurzaam = mainstream
5. (ook) stuurt op CO2-reductie
6. Iedereen als producent beschouwt
7. Inzet op systeemintegratie
8. ....